

Protokoll 7/2024

fört vid Södermalms stadsdelsnämnds sammanträde
torsdagen den 13 juni 2024 kl. 17:30-19:08, Virkesvägen 3,
plan 4, rum Tantolunden

Ledamöter

Anders Göransson (S) Ordförande
Jonas Nilsson (M) §§5-21, §§23-30
Mikael Igelström (M)
Jörgen Gyllenblad (S)
Britten Lagerkvist Tranströmer (S)
Anne-Lie Elfvén (L)
Charlotte Lilja Pittuco (V) §§1-4
Lars Rottem Krangnes (C) 1:e vice ordförande
Martin Westmont (SD)
Nina Brisman (V) §§5-21, §§23-30 ersätter Charlotte Lilja Pittuco (V)
Magnus Palm (MP) 2:e vice ordförande
Therese Lindström (M) §§1-4 ersätter Jonas Nilsson (M), §§5-21, §§23-30
ersätter Eva Runvald (M)
Bo Strömberg (M) §§1-4 ersätter Eva Runvald (M)
Anna-Karin Lindahl (S)
Frida Nehrfors Hultén (V)

Ersättare

Amanda Hansson Åkerlind (S) §§5-21, §§23-30
Erik Pedersen (S)
Vidar J Lindgren (S)
Kerstin Axelsson (S)
Elsa Wiberg (S)
Nina Brisman (V) §§1-4
Bo Strömberg (M) §§5-21, §§23-30
Erik Ehre (KD)
Ulf Wester (SD)

Övriga närvarande

Christer Bergman Nämndsekreterare
Alexandra Wynn Stadsdelsdirektör
Lisa Bonnichsen Tjänsteman §§5-21, §§23-30
Mats Engquist Tjänsteman §§5-21, §§23-30
Odini Nzeribe Avdelningschef §§5-21, §§23-30
Olle Ingemarsson Avdelningschef §§5-21, §§23-30
Maria Klemets Hellberg Avdelningschef §§5-21, §§23-30
Lena Kullberg Avdelningschef §§5-21, §§23-30
Emma Liljenberg Avdelningschef §§5-21, §§23-30
Snorre Berglund Avdelningschef §§5-21, §§23-30

Justerare	Anders Göransson (S), Lars Rottem Krangnes (C)
Paragraf	§§1-21, §§23-30
Sekreterare	Christer Bergman

§ 1

Val av justerare och dag för justering

Beslut

Stadsdelsnämnden utser 1:e vice ordföranden Lars Rottem Krangnes (C) att tillsammans med ordföranden Anders Göransson (S) justera protokollet den 18 juni 2024.

§ 2**Fastställande av dagordning****Beslut**

Stadsdelsnämnden fastställer föredragningslistan med följande tillägg:

- Anmälan av ordförandebeslut om behov av särskilt förordnad vårdnadshavare enligt 6 kap 9 § FB 2 st. läggs till på föredragningslistan.
- Skrivelse från Centerpartiet om förskoleundersökningen går in på föredragningslistan som ärende läggs till på föredragningslistan.

§ 3

Borttagen på grund av sekretess

§ 4

Borttagen på grund av sekretess

§ 5**Allmänhetens frågestund**

En medborgare närvarade för att prata om sitt medborgarförslag rörande anläggning av en damm i Tjurbergsparken, eller åtminstone några fågelbad. En medborgare pratade om sitt medborgarförslag om en toalett i Tengdalsparken.

§ 6**Inkomna medborgarförslag maj 2024**

SÖD 2024/21

Beslut

1. Medborgarförslag om fler papperskorgar vid Lugnets terrass, Sickla Udde, SÖD 2024/597, överlämnas till förvaltningen för beredning.
2. Medborgarförslag om att ställa ut portabla toaletter i Tengdahlsparken, SÖD 2024/613, överlämnas till trafiknämnden.
3. Medborgarförslag om att Södermalms stadsdelsförvaltning ska upphöra med att köpa in Israeliska produkter, SÖD 2024/629, överlämnas till förvaltningen för beredning.
4. Medborgarförslag gällande plantering av träd eller annan växtlighet på Åsögatan, SÖD 2024/653, överlämnas till trafiknämnden.
5. Medborgarförslag om att fylla på dammen i Tjurbergsparkens östra del med vatten, SÖD 2024/658, överlämnas till förvaltningen för beredning.
6. Medborgarförslag om att bygga ett utegym på Skeppsbron, SÖD 2024/659, överlämnas till trafiknämnden.
7. Medborgarförslag om installera LED-belysning på undersidan av broarna i Hammarby Sjöstad, SÖD 2024/668, överlämnas till trafiknämnden.
8. Medborgarförslag om ökad trafiksäkerhet vid Folkungagatan 42-44, SÖD 2024/669, överlämnas till trafiknämnden.
9. Medborgarförslag om att byta plats på den offentliga toaletten i parkleken Bergsgruvan, SÖD 2024/677, överlämnas till trafiknämnden.
10. Medborgarförslag gällande att tillsätta en arbetsgrupp för förbättring, skydd och utveckling av Gamla stan, SÖD 2024/688, överlämnas till förvaltningen för beredning.

Sammanfattning av ärendet

Under maj har tio medborgarförslag lämnats in till Södermalms stadsdelsnämnd. Nämnden beslutar om förslagen ska beredas av förvaltningen eller hanteras på annat sätt utifrån förslag från förvaltningen.

Förslag till beslut

Ordföranden Anders Göransson (S) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- SÖD 2024/21-1 (Godkänd - R 1) Inkomna medborgarförslag maj 2024
- SÖD 2024/21-1.5 SÖD 2024-597_Bortredigerad
- SÖD 2024/21-1.1 SÖD 2024-613_Bortredigerad
- SÖD 2024/21-1.2 SÖD 2024-629_Bortredigerad
- SÖD 2024/21-1.3 SÖD 2024-653_Bortredigerad
- SÖD 2024/21-1.4 SÖD 2024-658_Bortredigerad
- SÖD 2024/21-1.6 SÖD 2024-659_Bortredigerad
- SÖD 2024/21-1.7 SÖD 2024-667_Bortredigerad
- SÖD 2024/21-1.8 SÖD 2024-668_Bortredigerad
- SÖD 2024/21-1.9 SÖD 2024-669_Bortredigerad
- SÖD 2024/21-1.10 SÖD 2024-688_Bortredigerad

§ 7
Månadsrapport maj 2024
Maj 2024
SÖD 2024/604

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens förslag till månadsrapport för maj 2024.

Sammanfattning av ärendet

Månadsrapport per maj med helårsprognos visar på ett överskott om 22,0 mnkr före och efter resultatöverföring.

Sjukfrånvaron för Södermalms stadsdelsförvaltning är senaste månaden lägre jämfört med samma period föregående år. Statistik för senaste rullande 12 månader var i mars 7,24 procent vilket är en minskning från förra månaden.

Äldreomsorg prognostiserar ett överskott om 15,0 mnkr, övrig verksamhet ett överskott om 10,0 mnkr. Stadsmiljöverksamhet prognostiserar ett underskott om 2,5 mnkr och Barn, kultur och fritid ett underskott om 0,5 mnkr. Övriga verksamheter prognostiserar en budget i balans.

Den mest svårbedömda kostnadsutvecklingen är behovet av försörjningsstöd och behovet av platser inom vård- och omsorgsboende som succesivt förväntas öka under året.

Förslag till beslut

Ordföranden Anders Göransson (S) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- SÖD 2024/604-1 (Godkänd - R 1) SÖD 2024/604 Tjänsteutlåtande
- SÖD 2024/604-1.1 Bilaga 1 Ekonomiskt bistånd 2024
- SÖD 2024/604-1.2 Bilaga 2 Uppföljning VOB 2024
- SÖD 2024/604-1.3 Bilaga 3 Inskrivning Förskola 2024
- SÖD 2024/604-1.4 Bilaga 4 Sjukfrånvaro

§ 8**Skrivelse om en sprututbytescentral på Södermalm**

Svar på skrivelse från Jonas Nilsson med flera (M)

SÖD 2024/403

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning av ärendet

Stadsdelsnämnden har gett förvaltningen i uppdrag att svara på en skrivelse om en sprututbytescentral på Södermalm från Jonas Nilsson med flera (M). Skribenterna har frågor till förvaltningen med anledning av att sprututbytesverksamheten i Stockholm ska koncentreras till Södermalm. Förvaltningen besvarar frågorna i detta tjänsteutlåtande.

Förslag till beslut

Ordföranden Anders Göransson (S) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Jonas Nilsson m.fl. (M) anmälde ett särskilt uttalande (Bilaga).

Handlingar i ärendet

- SÖD 2024/403-3 (Godkänd - R 1) SÖD 2024/403 Skrivelse om en sprututbytescentral på Södermalm
- SÖD 2024/403-1 Skrivelse från Moderaterna om sprututbytescentral på Södermalm

Södermalms stadsdelsnämnd
2024-06-13
Svar skrivelse M om en sammanslagen
sprutbytescentral på Södermalm
Ärende 8
Jonas Nilsson m.fl. (M)

Särskilt uttalande

Vänsterstyret i Regionen har föreslagit och beslutat att sprutbytet vid S:t Görans Sjukhus ska stänga och koncentreras till Södermalm. Det är ett dåligt beslut som inte minst drabbar patienterna som behöver vård.

Beroendevården är viktig, och bör utvecklas – inte avvecklas. Förvaltning redovisar Regionen som säger att sprututbytesmottagningarna slås samman beror på ett stadigt minskat antal besök till mottagningarna senaste åren. Men om detta alltså beror på patienterna får fler sprutor per besök än att åtgången på sprutor har gått ner så är det dåligt beslut och en farlig politik.

All verksamhet är heller inte lämplig på alla platser. Vi som styr Stockholm och Södermalm behöver visa förståelse för de problem som många barnfamiljer i Stockholm som bor granne med ett sprutbyte eller en beroendeklinik upplever.

Inte minst att också Polisen, fastighetsägare, förskolepersonal, grannar vittnar om slängda kanyler, blod i trappuppgångar, vandalisering och stök som en konsekvens av de tusentals sprutor som delas ut redan innan koncentrationen till en (1) sprutbytescentral lokaliserad till de redan i missbrukarhänseende stökiga Mariakvarteren på Södermalm.

Tyvärr har Regionen trots vädjande från boende hållit fast vid att sprutbytet ska ligga mitt på Södermalm. Istället för att göra ett rejält omtag kring detta och välja en mer lämplig plats, väljer Regionen att flytta all Stockholms sprutbytesverksamhet till Södermalm som redan har en av Stockholms mest drogtäta miljöer med så kallade öppna drogscener.

Det är inte heller bra för patienter, som blir än mer utsatta av kriminella som vill sko sig på deras missbruk.

§ 9**Skrivelse om möjliggörare för kriminella nätverk inom kommunens verksamheter**

Svar på skrivelse från Martin Westmont och Ulf Wester (SD)
SÖD 2024/396

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning av ärendet

Stadsdelsnämnden har gett förvaltningen i uppdrag att svara på en skrivelse om möjliggörare för kriminella nätverk inom kommunens verksamheter från Martin Westmont och Ulf Wester (SD). Skribenterna vill bland annat få svar på hur förvaltningen arbetar för att upptäcka kriminellt möjliggörande hos anställda och konsulttjänster inom stadsdelsförvaltningen. Förvaltningen besvarar frågorna i detta tjänsteutlåtande.

Förslag till beslut

Ordföranden Anders Göransson (S) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- SÖD 2024/396-3 (Godkänd - R 1) SÖD 2024/396 Skrivelse om möjliggörare för kriminella nätverk inom kommunens verksamheter
- SÖD 2024/396-1 Skrivelse från Sverigedemokraterna Om möjliggörare för kriminella nätverk inom kommunens verksamheter

§ 10**Skrivelse från (C) och (L) om luftkvaliteten vid
Långholmsgatan**

Svar på skrivelse från (C) och (L)

SÖD 2024/240

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning av ärendet

I samband med nämndsammanträdet den 22 februari 2024 gav Södermalms stadsdelsnämnd stadsdelsförvaltningen i uppdrag att bereda en skrivelse från (C) och (L) om luftkvaliteten vid Långholmsgatan. I skrivelsen beskrivs bland annat att Långholmsgatan är en av de gator i Stockholm som har störst problem med luftkvalitet. Skrivelsen avslutas med följande fråga:

Vilka åtgärder inom nämndens ansvarsområde skulle kunna vidtas för att förbättra luftkvaliteten på Långholmsgatan och/eller minska barnens exponering för föroreningarna?

Trafikkontoret har ansvar för stadens gator och miljöförvaltningen har ansvar för utomhusmiljö i Stockholms stad. För att bäst kunna mildra de höga halterna av luftföroreningar som uppmätts skulle förvaltningen behöva samverka med trafikkontoret och miljöförvaltningen. Trafikkontoret har också ansvar för Högalidsspången som går över Långholmsgatan, medan stadsdelsnämnden ansvarar för vinterväghållningen av den.

Förvaltningen har inte några verksamheter längs Långholmsgatan. Projektet Barnens väg har till syfte att skapa en säker skolväg genom att få barn att använda Högalidsspången till och från Högalidsskolan, så att de inte behöver korsa Långholmsgatan. Förutom trafiksäkerhetsaspekten innebär detta att barnen också i mindre utsträckning exponeras för föroreningarna vid Långholmsgatan.

Fler träd skulle kunna planteras i parkerna Huggjärnet och Pålsundsparken som ligger intill Långholmsgatans norra del. Att plantera träd i dessa parker tillhör nämndens ansvarsområde. Om tillförseln av träd i dessa parker skulle påverka luftsituationen på Långholmsgatan har förvaltningen dock ingen kunskap om.

Förslag till beslut

Ordföranden Anders Göransson (S) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Lars Rottem Krangnes (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Anne-Lie Elfven (L) anmälde ett gemensamt särskilt uttalande (Bilaga).

Handlingar i ärendet

- SÖD 2024/240-3 (Godkänd - R 2) SÖD 2024/240
Tjänsteutlåtande
- SÖD 2024/240-2 Skrivelse från C och L om luftkvalitet
Långholmsgatan

2024-06-13

Skrivelse från C och L om
luftkvalitet på
Långholmsgatan

SÖD 2024/240

Ärende 10

Lars Rottem Krangnes (C)
Jonas Nilsson m.fl. (M)
Anne-Lie Elfven (L)

Särskilt uttalande

Vi tackar förvaltningen för svaret på skrivelsen.

Långholmsgatan är en av de gator i Stockholm som har störst problem med luftkvalitet. Enligt Stockholms Luft- och bulleranalys luftföreningskartor har gatan höga halter i utomhusluften av både partiklar (PM10) och kvävedioxid (NO₂). Sämst är luftkvaliteten på sträckan mellangångbron Högalidsspången och Verkstadsgatan där NO₂-halterna överskrider miljökvalitetsnormen och PM10-halterna är kraftigt förhöjda.

Trafikkontoret har lyft fram Långholmsgatan som ett exempel på den typ av områden i staden som har störst problem med luftföroreningar. Precis som förvaltningen påpekar i sitt svar på vår skrivelse, behövs det samverkan mellan stadsdelen, trafikkontoret och miljöförvaltningen för att mildra de höga halterna av luftföroreningar och i möjligaste mån förebygga att människor exponeras. Samtidigt kan förvaltningen på eget initiativ plantera fler träd i de närliggande parkerna Huggjärnet och Pålsundsparken – detta delvis i enlighet med Parkplan Södermalm, men förvaltningen skriver också att man i nuläget inte har kunskap om en sådan åtgärd skulle påverka luftsituationen på Långholmsgatan.

På Hornsgatan har luftkvaliteten förbättrats efter diverse åtgärder och är numera bättre än på Långholmsgatan där det bland annat ligger två grundskolor.

Mot bakgrund av detta vill vi uppmana förvaltningen att identifiera vilka områden i stadsdelen som är särskilt utsatta för luftföroreningar och se över möjligheterna för ett systematiskt samarbete med andra berörda förvaltningar för att mildra de höga halterna av luftföroreningar och i möjligaste mån förebygga att människor exponeras – till exempel inför arbetet med nästa års verksamhetsplan och budget.

§ 11**Skrivelse om Statens institutionsstyrelse (SiS) och allvarliga brister i samhällsvården av barn och unga**

Svar på skrivelse från Anne-Lie Elfvén och Johan Lisspers (L), Lars Rottem Krangnes med flera (C) samt Erik Ehres (KD)
SÖD 2024/242

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning av ärendet

Stadsdelsnämnden har gett förvaltningen i uppdrag att svara på en skrivelse om Statens institutionsstyrelse (SiS) och allvarliga brister i samhällsvården av barn och unga från Anne-Lie Elfvén och Johan Lisspers (L), Lars Rottem Krangnes med flera (C) samt Erik Ehres (KD).

Skribenterna vill bland annat få svar på vilka konsekvenser de stora brister som JO identifierat på SiS fått för Södermalm och hur kösituationen till SiS sett ut på Södermalm senaste åren. Förvaltningen besvarar frågorna i detta tjänsteutlåtande.

Förslag till beslut

Ordföranden Anders Göransson (S) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- SÖD 2024/242-3 (Godkänd - R 1) SÖD 2024/242 Skrivelse om Statens institutionsstyrelse (SiS) och allvarliga brister i samhällsvården av barn och unga
- SÖD 2024/242-2 Skrivelse från Centerpartiet och Liberalerna om SiS

§ 12**Delegation enligt LVM samt förordnande enligt LVU och lagen om placering av barn i skyddat boende**

SÖD 2024/617

Beslut

1. Södermalms stadsdelsnämnd delegerar till nedan nämnda tjänstepersoner vid Socialjouren att begära polishandräckning enligt LVM 45 § 1 och 2 st. inom nämndens eget ansvarsområde.
2. Södermalms stadsdelsnämnd förordnar nedan nämnda tjänstepersoner vid Socialjouren att begära polishandräckning enligt LVU § 43 1 st. 2 p inom nämndens eget ansvarsområde.
3. Södermalms stadsdelsnämnd förordnar till nedan nämnda tjänstepersoner vid Socialjouren att begära biträde av polismyndigheten för att genomföra beslut om skyddat boende eller om en omedelbar sådan insats enligt 8 kap. 7 § lagen om placering av barn i skyddat boende inom nämndens eget ansvarsområde.

Abdelaziz Abdelsaid, Ann Dahlgren, Anna Lago-Lengquist, Anna-Stina Wilhelmsson, Anne-Catrine Jonsson, Antonio Bracamonte, Daniel Colegate, Elin Orvik, Emma Nikolaou, Eva Thomasson, Felicia Narvaez Adolfsson, Feryal Lövström, Frida Allertz, Johanna Kumblad, Julia Falk Nordberg, Johanna Nilsson, Katrín Pettersson, Lena Svärd,	Liliana Pellegrino, Linda Backe, Lis-Marie Boija, Malin Karlsson, Maria Rangdag, Maria Sjölin, Marimba Roney, Maya Heckscher, Millicent Reyes, Mohamud Abdi Osman, Nicolina Wallmark, Philip Lindholm, Sanna Eriksson, Sandra Qvist, Susanne Bohlin, Therese Nilsson, Therese Travis, Ulrika Gresnes,
--	---

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden svarar för stadens jourverksamhet inom individ- och familjeomsorg. Den nämnd som svarar för denna verksamhet fattar ett särskilt beslut om vilka tjänstemän som ska ha rätt att begära polishandräckning enligt LVM, LVU och lag om placering av barn i skyddat boende. Detta beslut överlämnas sedan till stadsdelsnämnderna som fattar motsvarande beslut.

Förslag till beslut

Ordföranden Anders Göransson (S) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- SÖD 2024/617-2 (Godkänd - R 1) Delegation enligt LVM samt förordnande enligt LVU och lagen om placering av barn i skyddat boende

§ 13

Anläggande av ytterligare en bastuanläggning inom stadsdelsområdet

SÖD 2024/584

Beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens förslag till genomförande av uppdraget att tillföra ytterligare en bastuanläggning inom stadsdelsområdet.
2. Stadsdelsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att verka för att allmänheten ska få tillgång till den nya bastun i högre utsträckning än i nuvarande bastu.
3. Att därutöver anföras:

Stadsdelens första föreningsdrivna bastu är en framgång. Det var ett medborgarförslag som efter en initial investering burits av medborgarna. Förutom bad för medlemmar så har allmänheten erbjudits ett antal pass varje vecka. Män, kvinnor, queer. Till en låg kostnad. Oavsett hur vi räknar så ger det väldigt mycket bastu för pengarna.

Den som vandrat nere vid Årstaviken en höstkväll vet att bastun också bidrar till liv, rörelse och värme. Det finns flera medborgarförslag som fått liknande effekter.

Dansbanan vid Eriksdalsbadet har dans i princip varje kväll från slutet av april in i september, men dansarna och publiken som tittar på fungerar också som parkvakter. Odlar ihop, stadsodlingen i Drakenbergsparken gör just det, odlar ihop. Men de bidrar också till att förändra dynamiken i parken. Och till att utveckla den biologiska mångfalden. Som bidrar till att göra stadsdelen lite tryggare och trevligare.

Sammanfattning av ärendet

I stadsdelsnämndens verksamhetsplan för 2024 anges att ett arbete ska påbörjas under året med att tillföra stadsdelsområdet ytterligare en bastuanläggning.

Stadsdelsförvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens förslag till genomförande av uppdraget att tillföra ytterligare en bastuanläggning inom stadsdelsområdet i enlighet med det som anges i tjänsteutlåtandet.

Målsättningen är att en ny bastuanläggning ska finnas på plats intill den befintliga anläggningen vid Tanto strandbad till årsskiftet 2024/2025.

Förslag till beslut

Ordföranden Anders Göransson (S) konstaterade att det fanns ett förslag till beslut från förvaltningen.

Ordföranden Anders Göransson m.fl. (S), Charlotte Lilja Pittuco (V) och Magnus Palm (MP) anmälde ett gemensamt förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt det (Bilaga)

Beslutsgång

Ordföranden Anders Göransson (S) ställde förslagen mot varandra och kunde konstatera att nämnden beslutat enligt det gemensamma förslaget från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

Särskilt uttalande

Lars Rottem Krangnes (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Anne-Lie Elfven (L) anmälde ett gemensamt särskilt uttalande (Bilaga).

Ersättaryttrande

Erik Ehns (KD) ställde sig bakom det gemensamma uttalandet från Centerpartiet, Moderaterna och Liberalerna.

Handlingar i ärendet

- SÖD 2024/584-1 (Godkänd - R 1) SÖD 2024/584
Tjänsteutlåtande

2024-06-13

Ärende 13

Anläggande av ytterligare en
bastuanläggning inom stadsdelsområdet

Anders Göransson m.fl. S
Charlotte Lilja Pittuco, V
Magnus Palm MP

Förslag till beslut

Att godkänna förvaltningens förslag med följande tillägg

Att ge förvaltningen i uppdrag att verka för att allmänheten ska få tillgång till den nya bastun i högre utsträckning än i nuvarande bastu.

Stadsdelens första föreningsdrivna bastu är en framgång. Det var ett medborgarförslag som efter en initial investering burits av medborgarna. Förutom bad för medlemmar så har allmänheten erbjudits ett antal pass varje vecka. Män, kvinnor, queer. Till en låg kostnad. Oavsett hur vi räknar så ger det väldigt mycket bastu för pengarna.

Den som vandrat nere vid Årstaviken en höstkväll vet att bastun också bidrar till liv, rörelse och värme. Det finns flera medborgarförslag som fått liknande effekter.

Dansbanan vid Eriksdalsbadet har dans i princip varje kväll från slutet av april in i september, men dansarna och publiken som tittar på fungerar också som parkvakter. Odlar ihop, stadsodlingen i Drakenbergsparken gör just det, odlar ihop. Men de bidrar också till att förändra dynamiken i parken. Och till att utveckla den biologiska mångfalden. Som bidrar till att göra stadsdelen lite tryggare och trevligare.

Södermalms stadsdelsnämnd
240613

Ärende 13
Dnr. 2024/584

Anläggande av ytterligare en
bastuanläggning inom stadsdelsområdet

Lars Rottem Krangnes (C)
Anne-Lie Elfvén (L)
Erik Ehres (KD) e.y.

Särskilt uttalande

Det är positivt att det etableras ytterligare en bastu vid Tanto och att man fortsätter samverka med civilsamhället om driften.

Trots vissa positiva initiativ går dock arbetet för fler bad i vår stadsdel trögt och majoritetens leveranser imponerar inte så här långt i mandatperioden. Det är olyckligt att det inte heller i år fanns med skrivningar om behovet av fler badplatser i den så kallade fleråringen som den S-ledda majoriteten ställde sig bakom i april.

Vi ställde oss positiva till att förvaltningen i verksamhetsplanen aviserade planering för fler strand- och bryggbad där det är lämpligt samt kartläggning av möjligheterna att anlägga fler vinterbadplatser med möjlighet till bastubad. Vi har också lagt förslag om att se över olika alternativ för badmöjligheter i Hammarby sjöstad, till exempel hur förslaget om ett kallbadhus vid Lugnets terrass kan tas vidare.

Vi kommer fortsätta arbetet för att förverkliga fler badmöjligheter i Södermalm. Majoriteten behöver uppenbarligen fortfarande en opposition som agerar blåslampa.

§ 14

Årsrapport 2023 från Stadsrevisionen

SÖD 2024/439

Beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på revisorernas årsrapport.

Sammanfattning av ärendet

Revisorerna för Södermalms stadsdelsnämnd har avslutat revisionen för nämndens verksamhet 2023. Revisorernas årsrapport redovisar resultat och bedömningar av revisionsårets granskningar samt hur nämnden tagit tillvara rekommendationer från tidigare års granskningar.

Revisionskontoret bedömer att nämndens ekonomiska resultat i allt väsentligt är tillfredsställande medan det verksamhetsmässiga resultatet bedöms vara delvis tillfredsställande sätt under 2023. Förvaltningen delar inte revisorernas bedömning avseende 2023 års verksamhetsmässiga resultat.

Revisionskontoret bedömer att nämndens interna kontroll i huvudsak varit tillräcklig och att räkenskaperna är upprättade i enlighet med lagstiftning, god redovisningssed och stadens anvisningar. Revisionskontorets uppföljning visar också att nämnden i huvudsak har vidtagit åtgärder utifrån tidigare års rekommendationer.

I detta tjänsteutlåtande kommenterar förvaltning årsrapporten samt redogör för planerade och genomförda åtgärder utifrån revisorernas rekommendationer.

Förslag till beslut

Ordföranden Anders Göransson (S) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Lars Rottem Krangnes (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Anne-Lie Elfván (L) anmälde ett gemensamt särskilt uttalande (Bilaga).

Ersättaryttrande

Erik Ehrs (KD) ställde sig bakom det gemensamma uttalandet från Centerpartiet, Moderaterna och Liberalerna.

Handlingar i ärendet

- SÖD 2024/439-5 (Godkänd - R 3) Yttrande på revisoreernas årsrapport 2023
- SÖD 2024/439-3 Södermalm årsrapport 2023 (rev)

Södermalms stadsdelsnämnd
240613

Ärende 14
Dnr. 2024/281

Årsrapport 2023 från stadsrevisionen

Lars Rottem Krangnes (C)
Jonas Nilsson m.fl. (M)
Anne-Lie Elfvén (L)
Erik Ehre (KD) e.y.

Särskilt uttalande

Revisionskontoret anser att kommunfullmäktiges mål om att ”Stockholm ska vara en bra stad att åldras i – med god omsorg och stor trygghet” för Södermalms del bör bedömas som ”delvis uppnått”. Revisionskontoret anser att målet uppnås delvis då utfall för flera indikatorer inte når årsmålen och en indikator har försämrat resultat jämfört med föregående år.

Revisionskontoret menar att eftersom stadens anvisningar anger att kommunfullmäktiges indikatorer ska utgöra en del i bedömningen av hur nämnder uppfyller målen så speglar nämndens bedömning inte kommunfullmäktiges målsättning. Förvaltningen delar inte revisionskontorets bedömning utan visar till en ”helhetsbedömning”.

Stadens målsystem är ett trubbigt verktyg för att bedöma kvalitet, inte minst i äldreomsorgen. Stadens mål är mycket allmänt hållna och systemet har bara tre möjliga svar på frågan om ett mål uppnåtts: Ja, nej eller delvis.

Om man ska bedöma äldreomsorgen utan det filter som målsystemet i sig utgör, står det oavsett klart att vi både kan och måste fortsätta arbetet med att förbättra kvaliteten i äldreomsorgen i Södermalm. Förvaltningen och våra verksamheter gör ett bra jobb, men rapporter och undersökningar visar också att många delar av verksamheten behöver förstärkas ytterligare.

Vi kommer fortsätta arbeta för bättre kvalitet, mer mångfald och stärkt valfrihet i välfärdsverksamheterna på Södermalm. Det behövs ett förstärkt fokus på löpande kvalitetsutveckling och fortbildning, på chefskompetens, en hållbar arbetsmiljö och på att behålla fler seniora medarbetare.

§ 15
**Remiss av Motion om fler biståndsbedömda
trygghetsboenden för äldre, KS 2023/1116**
SÖD 2024/284

Beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Stadsdelsnämnden har av kommunstyrelsen fått en motion ställd av Jan Jönsson (L) om fler biståndsbedömda trygghetsboenden för äldre. I motionen anges att den ökande äldre befolkningen i Stockholm ställer växande krav på äldreomsorgen och att stadens kapacitet att erbjuda moderna och ändamålsenliga bostäder till äldre behöver öka. Vidare skriver motionären att äldre som i tid får flytta till ett mellanboende istället för att bo kvar i ordinärt boende med mer hemtjänst skulle ge ett friskare åldrande och ett senare behov av att flytta in på vård- och omsorgsboende. Motionären anger att fler boendalternativ mellan ordinärt boende och heldygnsomsorg måste skapas, så som biståndsbedömda trygghetsboenden.

Motionären föreslår att kommunstyrelsen, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna ges i uppdrag att ta fram en marknadsanalys och behovsbedömning inför en framtida utbyggnad av biståndsbedömda trygghetsboenden. Motionären föreslår vidare att ett LOV-system ska utredas för att möjliggöra för privata aktörer att etablera sig och erbjuda biståndsbedömda trygghetsboenden för äldre samt att riktlinjerna för biståndsbedömning i syfte att bevilja trygghetsboende som insats ses över med särskilt fokus på gruppen äldre 85+.

Förvaltningen ser inte att det i dagsläget finns något behov av att införa en ytterligare biståndsbedömd boendeform, oavsett driftsform. Detta eftersom de boendeformer som finns idag i form av seniorbostäder på den öppna bostadsmarknaden och de biståndsbedömda särskilda boendeformerna servicehus och vård- och omsorgsboende tillsammans täcker det behov som finns.

Förvaltningen anser att det bästa för den enskilde är att det finns tillgänglighetsanpassade bostäder via den öppna bostadsmarknaden, där den enskilde har möjlighet att bo kvar även när omsorgsbehoven ökar. Tillgängliga och anpassade bostäder ökar de äldres möjligheter till ett självständigt liv och senareläggning av behovet av äldreomsorg. Detta anser förvaltningen bidrar till perspektivet om förebyggande och tidiga, icke behovsprövade insatser i den nya

socialtjänstlagen samt ligger i linje med Stockholm stads handlingsplan för arbetet med god och nära vård och omsorg.

Förslag till beslut

Ordföranden Anders Göransson (S) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Lars Rottem Krangnes (C) och Anne-Lie Elfvén (L) anmäler ett gemensamt förslag till beslut och föreslår att nämnden ska besluta enligt det (Bilaga).

Beslutsgång

Ordföranden Anders Göransson (S) ställde förslagen mot varandra och kunde konstatera att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Lars Rottem Krangnes (C) och Anne-Lie Elfvén (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för sitt gemensamma beslut.

Särskilt uttalande

Anders Göransson m.fl. (S), Charlotte Lilja Pittuco (V) och Magnus Palm (MP) anmälde ett gemensamt särskilt uttalande (Bilaga).

Ersättaryttrande

Erik Ehre (KD) ställde sig bakom det gemensamma förslaget från Centerpartiet och Liberalerna.

Handlingar i ärendet

- SÖD 2024/284-2 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande svar på remiss av Motion om fler bostadsbedömda trygghetsboenden för äldre
- SÖD 2024/284-1.1 Motion om fler bostadsbedömda trygghetsboenden för äldre

**Södermalms stadsdelsnämnd
240613**

Ärende 15

Anne-Lie Elfvén (L)
Lars Rottem Krangnes (C)
Erik Ehre (KD) e.y.

Förslag till beslut

1. Att tillstyrka motionen
2. Att därutöver anföra följande:

Stockholms stad måste visa de äldre som behöver hjälp respekt för deras behov, livsval och intressen.

Vi har länge drivit frågan om äldres rätt till ett tryggt och anpassat boende, dels som en grundläggande trygghetsfråga inför åldrandet, och dels som en hälsofrämjande åtgärd som på sikt gynnar samhället som helhet.

2024-06-13

Ärende 15

Remiss av Motion om fler boståndsbedömda
trygghetsboenden för äldre

Anders Göransson m.fl. S
Charlotte Lilja Pittuco, V
Magnus Palm MP

Särskilt uttalande

Förvaltningen konstaterar i sitt svar att det behövs fler seniorbostäder, men att dessa inte bör tillskapas genom omvandling av servicehus eller vård- och omsorgsboenden. Vi håller med. I det här läget behöver vi prioritera dem med störst behov.

I boendeplanen för äldre redovisades att vi kommer ha ett stort underskott av bostäder framöver, i alla kategorier. För att hantera problemen måste vi göra vad vi kan för att få in nya boenden i samband med framtida byggprojekt. Vi behöver också inventera befintliga lokaler för att se om vi kan hitta några som skulle kunna omvandlas till äldreboenden. Främst handlar det om stadens egna fastigheter men vi tror det är nödvändigt att också lyfta blicken bortom det egna beståndet.

§ 16**Remiss av Motion om att inrätta Näringslivsforum
Stockholm, KS 2024/130**

Svar på remiss från kommunstyrelsen dnr KS 2024/130
SÖD 2024/477

Beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen

Sammanfattning av ärendet

I motionen föreslår Nike Örbrink (KD) att ett Näringslivsforum Stockholm ska inrättas som ett råd under kommunstyrelsen. Förvaltningen ser positivt på att näringslivsfrågor får ökad uppmärksamhet inom staden men kan inte ta ställning till om ett nyinrättat Näringslivsforum skulle förbättra det arbete som redan pågår under ledning av stadsledningskontorets näringslivsenhet och Stockholm Business Region.

Förslag till beslut

Ordföranden Anders Göransson (S) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Lars Rottem Krangnes (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) anmälde ett gemensamt förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt det (Bilaga).

Beslutsgång

Ordföranden Anders Göransson (S) ställde förslagen mot varandra och kunde konstatera att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag till beslut

Reservationer

Lars Rottem Krangnes (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) reserverade sig mot beslutet till förmån för sitt gemensamma förslag till beslut

Ersättaryttrande

Erik Ehns (KD) ställde sig bakom det gemensamma förslaget till beslut från Centerpartiet och Moderaterna.

Handlingar i ärendet

- SÖD 2024/477-2 Svar på motion om att inrätta Näringslivsforum Stockholm
- SÖD 2024/477-1.1 Motion om att inrätta Näringslivsforum Stockholm

Södermalms stadsdelsnämnd

2024-06-13

Ärende 16

**Motion om att inrätta
Näringslivsforum Stockholm av
Nike Örbrink (KD)**

Erik Ehms (KD) e.y.

Lars Rottem Krangnes (C)

Jonas Nilsson m.fl. (M)

Förslag till beslut

- Att tillstyrka motionen
- Att därutöver anföra

Det är glädjande att förvaltningen ser positivt på motionärens förslag att inrätta ett näringslivsforum och att näringslivsfrågor då får ökad uppmärksamhet. Vi delar motionärens syn att Stockholms företagsklimat är avgörande för jobbskapande och Stockholms centrala roll för rikets ekonomiska välmående och framåtskridande. Hundratusentals stockholmare när sig av den privata sektorn och förhoppningsvis kan det bli ännu fler som kan tryggas goda anställningar. Stockholmarna förtjänar en politik som tar detta på allvar och försöker tänka framåt. Ett näringslivsforum skulle kunna förenkla, systematisera och kanalisera dialogen mellan lokala näringslivet och staden. Bland annat genom att kunna fungera som remissinstans och ha representanter från både näringsliv och politik. Förslaget är värt att testa och utvärdera då målet är vitalt.

§ 17**Remiss av Motion om att kartlägga svenskkunskaperna hos Stockholms stads förskolepersonal, KS 2024/409**

SÖD 2024/538

Beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat en motion om att kartlägga svenskkunskaperna hos Stockholms stads förskolepersonal för yttrande senast 10 september 2024. Motionen är skriven av Linnéa Vinge (SD).

I motionen lyfter skribenten att möjligheten att kunna uttrycka sig i tal och skrift är en förutsättning för att kunna vara en del av samhället. Vidare lyfter skribenten att i Stockholm växer många barn upp utan svenska som modersmål och för en del av dessa barn innebär förskolan den första kontakten med det svenska samhället. Därför är det av stor vikt att barn tidigt ges goda förutsättningar att utveckla sina språkkunskaper

Mot bakgrund av detta föreslår skribenten att berörda nämnder ges i uppdrag att genomföra en kartläggning av vilka förskolor som det föreligger problem med bristande svenskkunskaper hos personalen.

Förvaltningen håller med det som lyfts fram i motionen om vikten av att få utveckla sitt språk. Med hjälp av språket lär sig barn att förstå sig själva, sin omgivning och att sortera upplevelser. Att kunna uttrycka sig i tal och skrift är en förutsättning för att aktivt kunna delta i samhället och en demokratifråga. Förvaltningens förskolor arbetar därför medvetet med barnens generella språkutveckling och flerspråkighet.

Skolverket erbjuder en utbildning med Hermods ”språkträning i förskolan”. Utbildningen genomförs i samarbete med Skolverket utifrån uppdrag av regeringen. Utbildningen är en språkfrämjande kompetenshöjande insats för personal i förskolan. Just nu är det 13 deltagare från förvaltningens förskolor och rektorerna undersöker behovet och intresset för att eventuellt starta ytterligare en utbildning under 2024.

Socialstyrelsen har utarbetat allmänna råd (SOSFS 2011:12) som innehåller rekommendationer om vilka grundläggande kunskaper personal som arbetar i exempelvis socialtjänstens omsorg om äldre

bör ha. Där anges bland annat att personalen ska ha förmåga att förstå, tala, läsa och skriva svenska. Motsvarande allmänna råd eller rekommendationer om kunskap i svenska språket hos personal i förskolan finns inte.

I betänkande av utredningen Förskola för alla barn - för bättre språkutveckling i svenska (SOU 2020:67 §10.8.6) framgår uppfattningen att det även på förskoleområdet behöver utarbetas allmänna råd om grundläggande krav på personal i förskolan, vilka kan omfatta till exempel krav på språkkunskaper. Vidare framgår att ett införande av allmänna råd av detta slag måste föregås av en konsekvensanalys. Det är utredningens bedömning att regeringen bör ge Skolverket i uppdrag att genomföra denna konsekvensanalys och, om så bedöms lämpligt, att som ett andra steg ta fram allmänna råd. Förvaltningen instämmer i denna bedömning och inväntar att ett nationellt uppdrag ges till Skolverket enligt ovan.

Läroplanens formuleringar ger en riktning för hur språkkompetens kan förstås i relation till förskolans uppdrag. Utöver att själv behärska språket, behöver förskolans personal kunna använda språket i ett pedagogiskt syfte, för att skapa förutsättningar för barnens språkutveckling. Det finns ingen definierad eller uttalad lägsta nivå för medarbetare som arbetar inom förskolan. I stället behöver alla i arbetslaget vara väl förtrogna med hela läroplanen och intentionerna med utbildningen i förskolan.

Förslag till beslut

Ordföranden Anders Göransson (S) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Martin Westmont (SD) anmälde ett eget förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt det (bilaga).

Beslutsgång

Ordföranden Anders Göransson (S) ställde förslagen mot varandra och kunde konstatera att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag till beslut.

Reservation

Martin Westmont (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- SÖD 2024/538-2 (Godkänd - R 2) Svar på Remiss av Motion om att kartlägga svensk kunskaperna hos Stockholms stads förskolepersonal

- SÖD 2024/538-1.1 Motion om att kartlägga svenskkunskaperna hos Stockholms stads förskolepersonal

Södermalms stadsdelsnämnd
2024-06-13
Ärende 17
Dnr SÖD 2024/538

Remiss av Motion om att kartlägga svenskkunskaperna hos Stockholms stads Förskolepersonal

Förslag till beslut

1. Att Södermalms stadsdelsnämnd omformulerar sitt remissvar så att det framgår att Stockholms stad ska göra en kartläggning av svenskkunskaperna bland förskolepersonal i enlighet med motionens förslag
2. Därutöver anföra följande:

Att kunna uttrycka sig i tal och skrift är en förutsättning för att kunna vara en del av det svenska samhället och inte bli fast i olika parallellsamhällen. Stockholms stad ska vara en ansvarstagande och förvaltningen nämner i sitt remissvar att skolverket erbjuder en utbildning med Hermods "språkträning i förskolan" och att utbildningen genomförs i samarbete med Skolverket utifrån uppdrag av regeringen. Sverigedemokraterna är inte emot denna åtgärd men vi anser att den inte är tillräcklig, Stockholms stad måste ta ett helhetsgrepp kring denna viktiga fråga och gå vidare med egna åtgärder för att säkerhetsställa kunskapsnivån på våra förskolor. I ett led i att betona vikten av det som motionären tar upp så yrkar vi att nämnden yrkar på att motionen ska bifallas.

Martin Westmont (SD)

Ulf Wester (SD)

§ 18**Remiss av Motion om att staden skall ta fram ett eftervårdsprogram för omhändertagna och placerade barn**

Svar på remiss från Kommunstyrelsen KS 2024/278
SÖD 2024/311

Beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat en motion om att stadens ska ta fram ett eftervårdsprogram för omhändertagna och placerade barn för yttrande senast 30 juni 2024. Motionen är skriven av Jan Jönsson (L).

I motionen lyfter skribenten att det måste till ett mycket större fokus på uppföljning av vad som händer med de barn och unga som placerats på institution efter att vårdtiden är slut. Målsättningen måste vara att ett barn som placeras kommer ut i bättre skick än vid

placeringen. Staden behöver utveckla rutiner för att säkerställa att utslussning av placerade barn och unga efter placering görs med barnets bästa i fokus och att planering av detta påbörjas direkt när placeringen påbörjas, samt möjliggöra för fortsatt stöd även efter att barnet fyllt 18.

Idag finns inget regelrätt eftervårdsprogram i Stockholms stad.

Skribenten föreslår därför att staden inrättar ett eftervårdsprogram med tillhörande uppföljningsriktlinjer för placerade barn och ungdomar.

Förvaltningen instämmer i motionens utgångspunkt att placerade barn ska vara i ett bättre skick när de skrivs ut från samhällsvård än de var vid placeringstillfället och att barnets bästa alltid ska vara vägledande. Förvaltningen instämmer även i att planering för eftervården ska påbörjas omgående och tydligt framgå i vårdplanen.

Förvaltningen menar att det redan idag finns både möjlighet och skyldighet att följa upp ett barns/ungdoms situation efter avslutad placering och möjlighet att agera för det fall situationen försämrats.

När det gäller ett eftervårdsprogram menar förvaltningen att de behov som de barn och ungdomar har i olika åldrar efter avslutad placering är mångfacetterade och att en fortsatt vård oftast är beroende av olika vårdgivare och därmed vara svårt att väva in i ett särskilt program. Förvaltningen håller dock med skribenten om att arbetet inför utslussning kan struktureras och utvecklas vidare i samverkan med andra aktörer.

Förslag till beslut

Ordföranden Anders Göransson (S) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Lars Rottem Krangnes (C) och Anne-Lie Elfvén (L) anmälde ett gemensamt förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt det (Bilaga).

Beslutsgång

Ordföranden Anders Göransson (S) ställde förslagen mot varandra och kunde konstatera att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag till beslut.

Reservationer

Lars Rottem Krangnes (C) och Anne-Lie Elfvén (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för sitt gemensamma förslag till beslut.

Ersättaryttrande

Erik Ehns (KD) ställde sig bakom det gemensamma förslaget från Centerpartiet och Liberalerna.

Handlingar i ärendet

- SÖD 2024/311-2 (Godkänd - R 1) Svar på Motion om att staden ska ta fram ett eftervårdsprogram för omhändertagna och placerade barn
- SÖD 2024/311-1.1 Motion om att staden skall ta fram ett eftervårdsprogram för omhändertagna och placerade barn

**Södermalms stadsdelsnämnd
240613****Ärende 18**

Anne-Lie Elfvén (L)
Lars Rottem Krangnes (C)
Erik Ehres (KD) e.y.

Förslag till beslut

1. Att tillstyrka motionen.
2. Att därutöver anföra följande:

Flera statliga utredningar liksom civilsamhällesorganisationer med mångårig kompetens inom samhällsvård för barn har påtalat behovet av ett förstärkt eftervårdsprogram för omhändertagna och placerade barn. Eftervården för dessa barn borde rimligtvis vara viktig redan idag, särskilt med tanke på hur dåligt dagens samhällsvård för barn ofta fungerar. Att i det läget hänvisa till att man erbjuder den vård som följer av lagstiftningen är blir märkligt. Givetvis bör individuella prövningar göras för att bedöma eftervårdsbehovet men utgångspunkten ska vara att staden alltid erbjuder ett kvalificerat eftervårdsprogram i samband med utslussning.

Som landets största kommun borde Stockholms stad visa vägen och redan nu införa det eftervårdsprogram som uttryckligen rekommenderas av de redan genomförda statliga utredningarna. Särskilt fokus i programmet bör ligga på fungerande skolgång och bostadssituation. Vid ett omhändertagande övertar samhället vårdnaden för ett barn och ansvaret för barnets väl slutar inte så fort en placering avslutas. Vi förväntar oss att en vårdnadshavare hjälper sitt barn att bli självständigt och ges möjlighet att stå på egna ben. Samma förväntningar och ansvar åligger samhället efter ett barn omhändertagits. Samhället måste alltid sträva efter att vara den bästa föräldern, inte en rentav dålig förälder som bryter all kontakt efter det akuta vårdbehovet tillgodosetts.

§ 19**Remiss, Miljöprogram 2030 för Stockholms stad, KS
2023/682**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2023/682
SÖD 2024/482

Beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen med följande tillägg:

I målområde 1 En rättvis och inkluderande omställning tror vi att ett utvecklat och utbyggt föreningsbidrag där även klimatomställningen inkluderas kan bidra till en mer inkluderande omställning och samtidigt utveckla den lokala demokratin.

I målområde 2 Ett Stockholm utan globalt klimatavtryck vill vi lyfta det pågående arbetet med att återöppna tillagningsköket i anslutning till Hornstulls servicehus. Genom samordning, i stället för upphandling, skapar vi ett kluster i området som är tillräckligt stort för att vi ska kunna starta om restaurangen. Med en nyöppning kan vi använda lokaler som idag står tomma, väsentligt förkorta mattransporterna samtidigt som vi kan ge fler tillgång till ekologisk och säsonganpassad mat till ett bra pris.

I målområde 3 Ett Stockholm med livskraftiga ekosystem är en avgörande framgångsfaktor att vi får tillräckligt med resurser för att vårda, bevara och utveckla parkerna. Det är en fråga som är viktig för långt fler än oss som bor i stadsdelsområdet. Inte minst behöver vi kunna nyplantera träd i linje med stadens trädsmål, detta för att möta behovet av närhet till svala miljöer och lokala klimatanpassningar.

I målområde 7 Ett Stockholm med frisk luft och god ljudmiljö vill vi lyfta vikten av att värna den levande staden. Under senare år har Södermalm och staden i stort haft flera exempel på publika verksamheter som fått anpassa eller stänga på grund av ljudnivåerna. Här är det viktigt att vi hittar en klok avvägning mellan nytta och nöje. Kanske kan Malmö stad och deras arbete med kulturljudzoner tjäna som inspiration.

Sammanfattning av ärendet

Stockholms stads miljöprogram har reviderats mot bakgrund av det uppdrag som gavs i kommunfullmäktiges budget för 2023 samt utifrån den halvtidsuppföljning av innevarande program som genomförts under 2022.

Nuvarande miljöprogramms målstruktur och perspektiv ligger i huvudsak fast även i förslaget till kommande miljöprogram. Kopplingen till Agenda 2030 har stärkts så att det tydliggörs att miljöarbetet även behöver främja den sociala och ekonomiska hållbarheten.

Stockholms stads miljöprogram är ett stadsövergripande styrdokument och slår fast mål inom de sju områden där utmaningarna för Stockholm och påverkan på omvärlden bedöms som störst. De sju målen är: En rättvis och inkluderande omställning, Ett Stockholm utan globalt klimatavtryck, Ett Stockholm med livskraftiga ekosystem, Ett klimatanpassat Stockholm, Ett resurseffektivt och cirkulärt Stockholm, Ett giftfritt Stockholm, Ett Stockholm med frisk luft och god ljudmiljö.

Förvaltningen ställer sig positiv till revideringen av Miljöprogrammet. Om Stockholm ska vara en av världens ledande städer inom hållbarhet och klimatomställningen krävs en stor omställning och hårt arbete.

Förslag till beslut

Ordföranden Anders Göransson m.fl. (S), Charlotte Lilja Pittuco (V) och Magnus Palm (MP) anmälde ett gemensamt förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt det (Bilaga).

Lars Rottem Krangnes (C) anmälde ett eget förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt det (Bilaga).

Jonas Nilsson m.fl. (M) anmälde ett eget förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt det (Bilaga).

Anne-Lie Elfvén (L) anmälde ett eget förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt det (Bilaga).

Martin Westmont (SD) anmälde ett eget förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt det (Bilaga).

Beslutsgång

Ordföranden Anders Göransson (S) ställde förslagen mot varandra och kunde konstatera att nämnden beslutat enligt förslaget till beslut från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

Reservationer

Lars Rottem Krangnes (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Anne-Lie Elfván (L) och Martin Westmont (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för sina respektive förslag till beslut.

Ersättaryttrande

Erik Ehre (KD) meddelade att om han hade tjänstgjort hade han lagt följande förslag till beslut (Bilaga).

Handlingar i ärendet

- SÖD 2024/482-2 (Godkänd - R 1) SÖD 2024/482
- SÖD 2024/482-1.2 KS2023/682 Bilaga1
- SÖD 2024/482-1.1 KS2023/682 Bilaga2

2024-06-13
Ärende 19
Remiss, Miljöprogram 2030
för Stockholms stad

Anders Göransson m.fl. S
Charlotte Lilja Pittuco, V
Magnus Palm MP

Förslag till beslut

att godkänna förvaltningens svar med följande tillägg

I målområde 1 En rättvis och inkluderande omställning tror vi att ett utvecklat och utbyggt föreningsbidrag där även klimatomställningen inkluderas kan bidra till en mer inkluderande omställning och samtidigt utveckla den lokala demokratin.

I målområde 2 *Ett Stockholm utan globalt klimatavtryck* vill vi lyfta det pågående arbetet med att återöppna tillagningsköket i anslutning till Hornstulls servicehus. Genom samordning, i stället för upphandling, skapar vi ett kluster i området som är tillräckligt stort för att vi ska kunna starta om restaurangen. Med en nyöppning kan vi använda lokaler som idag står tomma, väsentligt förkorta mattransporterna samtidigt som vi kan ge fler tillgång till ekologisk och säsonganpassad mat till ett bra pris.

I målområde 3 *Ett Stockholm med livskraftiga ekosystem* är en avgörande framgångsfaktor att vi får tillräckligt med resurser för att vårda, bevara och utveckla parkerna. Det är en fråga som är viktig för långt fler än oss som bor i stadsdelsområdet. Inte minst behöver vi kunna nyplantera träd i linje med stadens trädmål, detta för att möta behovet av närhet till svala miljöer och lokala klimatanpassningar.

I målområde 7 *Ett Stockholm med frisk luft och god ljudmiljö* vill vi lyfta vikten av att värna den levande staden. Under senare år har Södermalm och staden i stort haft flera exempel på publika verksamheter som fått anpassa eller stänga på grund av ljudnivåerna. Här är det viktigt att vi hittar en klok avvägning mellan nytta och nöje. Kanske kan Malmö stad och deras arbete med kulturljudzoner tjäna som inspiration.

2024-06-13

**Miljöprogram 2030 för
Stockholms stad**

SÖD 2024/82

Ärende 19

Lars Rottem Krangnes (C)

Förslag till beslut

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut
2. Att därutöver anföra följande

Miljön och klimatet är en vår tids ödesfrågor. Miljöarbetet måste drivas både i EU och i Sverige, såväl som lokalt här på Södermalm. Stockholm ska vara en klimatpositiv stad senast 2030 och en fossilbränslefri stad senast 2035. Staden ska vara en fossilfri organisation senast 2030 och trafiken i Stockholms innerstad ska vara utsläppsfri senast år 2030. För att målen ska kunna nås behöver vi jobba på flera fronter samtidigt, dels med ny teknik genom bolaget Stockholm Exergi som kan fånga in och lagra koldioxid, dels fasa ut fossila bränslen genom kraftfulla incitament, beteendeförändringar och energieffektiviseringar.

Det är bra att Stockholms stad uppdaterar miljöprogrammet och det finns flera bra saker med förslaget på uppdaterat program. Men vi anser att flera viktiga delar saknas och på flera områden så saknas verktyg för att lyckas med åtgärderna. Det riskerar att göra miljöprogrammet till ett hårt slag hårt i luften på områden där Stockholms stad har begränsad rådighet. I andra fall väljer man att ha hårda krav på stockholmarna, men inte att sopa rent framför egen dörr i den egna organisationen. Till exempel kan nämnas att ett av de föreslagna målen är att minska flygresorna som stockholmarna gör, men inga mål om de resor som tjänstepersoner gör – ett område där man faktiskt har rådighet. Ett annat exempel är förslaget att halvera utsläppen från konsumtion jämfört med 2019. Där har Stockholms stad relativt små möjligheter att ensamt göra så stor skillnad. Förslaget sätter alldeles för stor tilltro att genom ”samverkan” med andra myndigheter och genom ”kommunikation” lyckas ändra stockholmarnas beteenden att halvera sina utsläpp från konsumtion.

En långsiktig hållbar klimatpolitik förutsätter både delaktighet och ett brett folkligt stöd. Ska vi klara omställningen i Stockholm, måste vi genomföra den på ett sätt som gör att olika människor och branscher kan känna sig involverade; att alla känner att de blir vinnare om de deltar i klimatomställningen. Delaktigheten skapar grunden till samhällsförändringarna. Alternativet – en omställning som bara omfattar vissa, men där andra grupper ställs utanför eftersom de inte har råd eller möjlighet att ställa om – riskerar att leda till motreaktioner, kortsiktiga svängningar i politiken och bristande långsiktighet. I stället för klimatomställning får vi politikomsvängning.

Det handlar om människors möjlighet att pendla klimatsmart till jobbet, skjutsa barnen till fritidsaktiviteter och åka till mataffären. Det handlar om att minska elräkningar och om att den energi vi använder ska vara klimatsmart. Det handlar om att det ska vara lönsamt att välja klimatvänligt i butiken. Det handlar om det ska vara lätt att göra rätt.

Med det liggande förslaget riskerar Stockholm att få en ineffektiv miljö- och klimatpolitik. I stället för att, som vänstermajoriteten gör, med breda penseldrag basunera ut vad menas med klimaträttvisa borde mer fokus läggas på att ta fram siffersatta mål och indikatorer som kan minska Stockholms utsläpp. Många viktiga punkter saknar helt siffersatta mål.

Vi tycker också att programmet saknar konkreta mål om hur mycket koldioxid som ska fångas in genom bio-CCS för att minska utsläppen. Det kommer inte att räcka att förlita sig på att enbart teknikutveckling, men för att få ner Stockholms samlade utsläpp är bio-CCS ett jätteviktigt verktyg som borde ges mer utrymme i miljöprogrammet.

Inom miljöpolitiken delar vi flera av målen som ingår i miljöprogrammet, att förbättra den biologiska mångfalden, kraftigt minska luftföroreningarna, fasa ut den onödiga plasten och skapa en giftfri vardag i Stockholm. Däremot saknar miljöprogrammet hantering av ett av stadens stora miljöproblem: hantering av snödumpling. Redan 1999 förbjöds snötippning i vatten i miljöbalken. Eftersom snö innehåller föroreningar i huvudsak från trafik och eftersom syftet med snöröjning är att göra sig av med snön klassas snö som avfall. Bara vid Norr Mälarstrand beräknas att snöavfallet under en genomsnittlig vinter bidrar till 2,4–8 kg koppar och 0,8–2,6 kg bly. Många storstäder i världen har slutat dumpa snö i sina vatten och i stället hittat långsiktiga kontrollerade lösningar på land, som visserligen inte är oproblematiskt. Det finns även alternativ till landdeponier.

Tyvärr vittnar förslaget också om en oförståelse och intressebrist i den styrande vänstermajoriteten kring matens roll i den hållbara omställningen. I fina ord skriver man om att mer närodlat är bra för både klimatet och livsmedelssäkerheten. Men när det kommer till kritan så struntar man i livsmedelssäkerheten och lägger helt enkelt inte fram några mätbara mål. Jämför man med ekologiska livsmedelsprodukter, har målet satts till 70 procent.

För beredskapen och livsmedelssäkerhetens skull behövs utan tvekan ett stadsövergripande mål om 100 procent svenskt vid matupphandling, där så är möjligt. Miljöprogrammet borde också innehålla konkreta initiativ för att öka andelen viltkött som serveras i stadens verksamheter. Ur ett klimat- och hälsoperspektiv innebär viltköttet kortare transporter. Det är inte minst fritt från antibiotika, färgämnen, nitrit och andra tillsatser.

Vi måste även beklaga att bland de 132 remissinstanser som styret har valt att skicka miljöprogrammet till finns *inte några* av de viktigaste samhällsaktörerna inom livsmedel och matproduktion med, såsom LRF, Lantmännen och Livsmedelsföretagen.

Stockholm ska vara världsledande i det globala arbetet med att förverkliga Parisavtalet. Miljöprogrammet spelar en avgörande roll för att nå detta. Därför bör det skickas tillbaka till majoritetens ritbord.

Södermalms stadsdelsnämnd
Ärende 19
Anne-Lie Elfvén (L)

Förslag till beslut

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut
2. Att utöver det anföras.

Arbetet för klimatet och miljön är vår tids ödesfrågor. I grunden är det en frihetsfråga för kommande generationer. Stockholm ska klara sina åtaganden inom Parisavtalet men vi ska också gå i täten så att detta sker. Målen ska nås genom en ekonomi i tillväxt och innovation genom grön teknik. Liberalernas klimatpolitik utgår från principen om att förorenaren betalar. Stadens klimatpolitik ska stå för långsiktighet och förutsägbarhet. Spelreglerna ska vara tydliga för samhällets aktörer. Liberal klimatpolitik är inte symbolpolitik

Det är positivt att staden nu uppdaterar sitt miljöprogram och därigenom kan både höja ambitionerna och även inkludera nya metoder och tekniker för att bidra till den gröna omställningen. Mycket av det som tas upp är steg i rätt riktning, samtidigt ser vi att mer behöver göras.

Genom koldioxidinfångning s.k. bio-CSS tar staden stora kliv mot att nå klimatpositivitet, där kraftvärmeverken i Värtan såväl som det i Lövsta avgörande. Lövstaverket behöver planeras för att göra det möjligt. Det kräver fortsatt teknikutveckling och långsiktigt samarbete mellan olika aktörer

Att minska mängden koldioxid och skadliga partiklar i luften är en av de bästa och starkaste hälsofrämjande åtgärder vi kan göra för stadens alla invånare. Staden måste våga tänka nytt och bejaka teknikutvecklingen inom grön teknik. Här ser vi att smarta träd s.k. vertikala planteringar skulle bidra till att minska andelen skadliga partiklar i luften och därmed värna om människors och djurs hälsa. Genom att minska luftföroreningen på marknivå bidrar vi även till att sänka temperaturen under varmare väderförhållanden.

I Stockholm finns drygt 100 000 laddbara personbilar och nästan var tredje bil som var registrerad i staden under 2023 är eldriven. Närmare hälften av alla nyregistrerade bilar i staden var helelektriska utöver det en fjärdedel laddhybrider. Utvecklingen mot en fossilfri fordonstrafik ökar alltså och detta ställer en stor efterfråga på en fungerande och tillgänglig laddinfrastruktur. Detta kräver alltså att utbyggnaden av laddplatser behöver öka i högre takt än nu. Vårt mål är att 50 procent laddplatser kan uppnås 2026 och 100 procent laddplatser i innerstaden respektive 80 procent i ytterstaden 2030. Målen ska prövas i ljuset av teknikutvecklingen 2026 och tillgängliga affärsmodeller

Liberalerna vill att mer av den elförbrukning stadens bolag och förvaltningar står för ska vara från grön och lokalproducerade källor, här bör staden se över möjligheten med att installera solceller även på fasader utöver tak och främja samt underlätta för privata investeringar i solcellspaneler.

Vi ser gärna även att staden frångår åtgärder som har låg eller ingen verkning samt evidens, såsom cykeljourer och centrum för cirkularitet och istället satsar på klimatåtgärder som har en bevisad effekt. Vi ska fortsätta främja en cirkulär ekonomi och återbruk särskilt inom bygg och infrastruktur. Större delar av befintliga hus och material ska återanvändas och därigenom minska en onödig förbrukning av resurser.

En av punkterna som programmet lyfter är att minska stockholmarnas flygresor, samtidigt noterar vi att programmet inte lyfter stadens anställda och de flygresor som görs av dem. Vi ser hellre att Stockholm går före som ett bra exempel och har skarpare mål om att minska andelen flygresor som görs av stadens personal, som man har direkt rådighet till skillnad från stadens invånare.

När det kommer till flyg, så anser Liberalerna att det är problematiskt att staden väljer gå vidare med att avveckla Bromma flygplats samtidigt som vi ser hur utvecklingen inom el- och vätegasflyg kommer göra det möjligt att ställa om flygplatsen från en fossildriven flygplats till ett klimatsmart nav för resor till och från Stockholm. Konsekvensen av avvecklingen blir istället att vi kommer se ökade resor till och från Arlanda som kommer medföra högre utsläpp.

Avslutningsvis, det ska vara lätt för stockholmarna att leva hållbart och invånarnas ekologiska fotavtryck ska minska genom incitament och goda exempel. Staden ska ge stockholmarna rätt förutsättningar och en reell chans att ställa om, där detta kräver en bättre kommunikation, lyhördhet och dialog. Ska Stockholm lyckas med den gröna omställningen är det viktigt att alla förstår varför åtgärder behövs och hur det kommer till gagn för alla involverade. Ingen ska behöva lämnas efter när vi ställer om och genom en liberal och grön miljöpolitik så värnar vi om både individen och klimatet.

Södermalms stadsdelsnämnd
2024-06-13
Ärende 19
Dnr SÖD 2024/482

Remiss, Miljöprogram 2030 för Stockholms stad, KS 2023/682

Förslag till beslut

1. Att Södermalms stadsdelsnämnd godkänner Sverigedemokraternas tjänsteutlåtande som svar på remissen
2. Därutöver anföra följande:

Stockholms stad ska vara en ansvarstagande kommun som främjar social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Alla åtgärder ska vara förankrade i beprövade "best-practice" metoder med syftet att maximera miljövinsten/utsläppsminskningen per investerad krona.

Stockholms stad bör särskilt fokusera på att bevara grönområdena och stärka den biologiska mångfalden, samt rena våra vattendrag. Den kraftiga byggtakten och förtätningen innebär att viktiga grönområden försvinner. En grönskande stad är viktig för människors och djurs välbefinnande och skapar höga levnadskvalitéer. I detta ingår att nyplantera träd i samband med att avverkning sker på grund av almsjukdom.

Grönytor bidrar även till klimatanpassningsprocessen, motverkar översvämningar genom att ta upp dagvatten. Cirkularitet och återbruk kan vara befogat för vissa produkter, men för andra är kostnaden för hög till den potentiella nyttan. Åtgärder med varierande effektivitet måste ställas mot varandra i det lokala, nationella och internationella klimat- och miljöarbetet.

Frisk luft ska vara en självklarhet i Stockholm. För att nå detta krävs grönska, samt internationellt arbete för att minska partikelutsläppen i Baltikum där de är som värst. Det krävs även en skärpt regelefterlevnad av miljözon klass 1. Däremot bör nya miljözoner som inkluderar andra fordon än tunga lastbilar ej införas på grund av den oskäligt höga samhällskostnaden mätt i kvalitetsjusterade levnadsår.

Martin Westmont (SD)

Ulf Wester (SD)

Södermalms stadsdelsnämnd

2024-06-13

Ärende 19

**Miljöprogram 2030 för
Stockholms stad (KS 2023/682)**

Erik Ehns (KD) e.y.

Ersättaryttrande

Vid tjänstgöring anmäler Kristdemokraterna följande förslag:

1. Att delvis godkänna förslag till reviderat Miljöprogram.
2. Att återinrätta tidigare mål om fossilfri stad och fossilfri organisation, samt justera programmet utifrån vad som anförs nedan.

Stockholm klassas återkommande som en av världens mest gröna och hållbara städer, ofta som den mest hållbara i flera internationella rankingar. Det är inte konstigt med tanke på att stadens näringsliv bland annat består av världsledande aktörer inom innovation och grön teknik, framstegshungriga entreprenörer och IT-talanger från hela världen. Staden består till drygt två tredjedelar av grönbå ytor, till överväldigande del grönyta trots en mycket omfattande stadsutveckling i över ett decennium. Stockholmarna är dessutom tredje bäst i världen att välja kollektivtrafik framför egen bil, de bor i energieffektiva bostäder och 98 procent av deras avfall återvinns eller blir till energi.

Tack vare teknikutvecklingen har staden bevisat att tillväxt i både ekonomi och befolkning kan gå hand i hand med minskad klimatpåverkan genom omställning, inte avveckling. Sedan år 2010 har stadens koldioxidutsläpp mer än halverats samtidigt som befolkningen vuxit med omkring 20 procent. Utsläppen av svaveldioxid och kolmonoxid, vilka historiskt sett utgjort ett stort problem, har minskat med mellan 86 – 94 procent sedan år 1990. Vissa föroreningar har minskat så pass sedan 90-talet att de inte längre mäts. Stockholm är på rätt väg och omställningen går allt snabbare, särskilt inom transportsektorn som utgör en stor andel av kvarvarande utsläpp. Nära 75 procent av sålda bilar i Stockholm är laddbara fordon vilket är en dubbling på bara 3 år. Sammantaget finns det många segrar för stockholmarna att vara stolta över.

Dock finns det fortsatt utmaningar att hantera för att uppnå en klimatneutral stad. När staden växer behöver byggsektorn ställa om, gammal industrimark saneras och hållbara bostäder byggas. När stockholmarna blir fler behöver förskolor och skolor fasa ut miljö- och hälsoskadliga kemikalier, sårbara grupper skyddas från effekterna av extremväder och möjligheten att göra smarta val i vardagen säkerställas. Här är vi eniga.

Men en växande stad ställer större krav på avlopps- och avfallshantering, områden som tyvärr påvisat markanta problem till följd av ideologiska skygglappar och bristfällig styrning.

Verklighetens behov har åsidosatts till förmån för visionära försöksverksamheter och glädjekalkyler. Resultatet blir en dyrare men mer eftersatt avfallshantering samt färre välfungerande återbruks- och återvinningscentraler.

En ändamålsenlig, renodlad politik är även en grundläggande förutsättning för att vinna acceptans från invånarna i en stad i omställning, samt deras förståelse för de åtgärder politiken utför med deras skattemedel. Symbolpolitiska åtgärder som försvårar vardagen, fördyrar arbetet och bara förflyttar utsläppen är därför inte bara ineffektiva, de riskerar även att bidra till ett motstånd mot en välbehövd omställning.

Vi kristdemokrater ser trots dessa svårigheter med optimism på framtiden. Med den goda historiken i ryggen är vi övertygade om att även vår tids utmaningar kan hanteras. Genom ett mer ändamålsenligt, renodlat arbete med fokus på *största nytta* och kommunens rådighet kan Stockholm förbli världens mest hållbara stad – utan att späka det näringsliv och de invånare som bidrar så starkt i omställningen redan idag.

Kristdemokraterna välkomnar styrets beslut att låta miljöprogrammet sträcka sig till och med år 2030. Att synka programmets giltighetstid till stadens miljömål och övriga styrdokument underlättar samverkan och minskar riskerna för dubbelarbete i nämnder och bolag. Vi ställer oss även till fullo bakom fem av programmets sju övergripande miljömål, nämligen att Stockholm ska ha ett livskraftigt ekosystem, att staden ska klimatanpassas, bli mer resurseffektiv och cirkulär, giftfri samt att luften ska vara frisk och ljudmiljön god.

Vi noterar att styret väljer att ersätta de två målen om en fossilfri och klimatpositiv stad med nya mål om klimaträttvisa och stadens globala klimatavtryck.

Målet om klimaträttvisa befarar vi kommer leda till en mer diffus miljöpolitik som *flyttar fokus* från utsläpp och hållbarhet till socioekonomiska frågor, identitetspolitik och ifrågasättandet av vårt västerländska ekonomiska system. Att politisera miljöpolitiken ytterligare till att omfatta politikområden som fundamentalt skiljer samtliga partier från varandra riskerar att försvåra en välbehövd omställning. En omställning som hittills påvisat stora framgångar utan avkall på vårt välstånd.

Vi ser visserligen fördelar med att synliggöra på vilket sätt beslut och åtgärder gynnar olika sårbara grupper i samhället, det sker delvis redan i flera nämnder. Att däremot ge dessa positiva bieffekter större prominens än de primära miljöeffekter vi ämnar uppnå med miljöprogrammet, ser vi potentiella problem med:

Styret föreslår till exempel att våra yngsta barn och äldsta äldre ska äta mer vegetariskt i klimat- och miljösyfte, istället för att utveckla deras måltider för att fler ska få i sig näringsriktig, god mat. Att arbetsmarknads- och utbildningsinsatser ska utformas för gröna verksamheter, hellre än att tillgodose det primära målet att hjälpa en individ att komma ut på arbetsmarknaden utifrån sina egna behov, intressen och förutsättningar. De föreslår att inköp ska utformas med än mer långtgående inköpskrav än idag med målet att minska utsläppen i produktions- och leveransledet, istället för att kostnadseffektivt utgå från våra kommunala verksamheters faktiska behov. De vill att de verksamheter som kommer i daglig kontakt med

invånare ska nyttjas för att stärka deras delaktighet i miljö- och klimatarbetet, istället för att möta invånare kravlöst med utgångspunkt i deras behov. Man vill även utveckla föreningsstöd för miljö- och klimatarbete, istället för att lyhört utforma stadens civilsamhällesstärkande arbete utifrån just civilsamhällets egna behov.

Grundintentionen är naturligtvis god men styret visar omåttlig klåfingrighet och respektlös nonchalans till nämndernas och verksamheters kärnuppdrag. Effekten blir en inflexibel politik där medborgarnas behov kommer i sista hand.

Målet om stadens globala klimatavtryck har vi mycket liten rådighet över, framförallt avseende stockholmarnas konsumtionsbaserade utsläpp som utgör ett stort fokus i styrets miljöpolitik. Kristdemokraterna förvånas starkt över programmets systemkritiska inställning till vårt västerländska ekonomiska marknadssystem i kampen mot konsumtion, när utsläppen inte längre finns inom stadens rådighet. Det västerländska system ni klankar ner på har även gett förutsättningar till grön omställning och städer i detta system som Stockholm har visat att det går.

Som invånare i en av världens mest hållbara, gröna och omställda städer har vi mycket att vara stolta över. Stockholm har redan visat att tillväxt i såväl ekonomi som befolkning inte utgör hinder för att minska utsläppen eller ställa om, tvärt om. Det är tack vare det välstånd och den teknikutveckling som vårt västerländska ekonomiska system möjliggjort som vi kommit långt i omställningen. Låt oss fortsätta framåt med fokus de verkliga målen men med flexibilitet och medborgarperspektiv. Kristdemokraterna ser optimistiskt på att Stockholm återigen kommer klara de utmaningar vi idag står inför och att vi kan göra det utan att överreglera och bortprioritera några av världens mest hållbara invånare.

Södermalms stadsdelsnämnd
2024-06-13
Remiss Miljöprogram 2030 för Stockholms stad
Ärende 19
Jonas Nilsson m.fl. (M)

Förslag till beslut

1. Att delvis godkänna förslag till remiss av Miljöprogram 2030 för Stockholms stad
2. Att därutöver godkänna

Stockholm ska vara en av världens ledande städer vad gäller klimatomställning. Därför måste Stockholm bedriva ett miljö- och klimatarbete som både ger resultat och inspirerar andra städer till att ta efter. Då krävs långsiktiga och effektiva insatser för miljön och klimatet kombinerat med ökad tillväxt.

Stockholms stads miljöprogram fastslår stadens strategiska inriktning inom miljö- och klimatområdet. Genom sju konkreta mål utgör programmet också basen för flera av stadens handlingsplaner.

Flera av målen i förslaget till nytt miljöprogram känns igen från det nuvarande miljöprogrammet som fastslogs av den förra grönbå majoriteten. Det visar på en tydlighet och långsiktighet inom stadens hållbarhetsarbete vilket i sin tur skapar legitimitet även utanför organisationer.

Förslaget till miljöprogram understryker behovet av samverkan, delaktighet och engagemang. Några av målsättningarna inkluderar utöver staden även handling från exempelvis näringslivet, civilsamhället, akademien och stockholmarna. Det är en viktig poäng att fler utanför stadens organisation är med och de facto gör omställningen. Men det aktualiserar även frågan kring vilka områden staden har rådighet att bestämma över.

Nytt för detta program är målet om en rättvis och inkluderande omställning. Utöver att staden ska fortsätta arbetet vad gäller klimatanpassning och att fler ska känna sig delaktiga i stadens miljö- och klimatarbete vill Moderaterna i detta även lyfta tryggheten. Inte minst vad gäller utformningen och skötseln av det offentliga rummet. Detta eftersom det största hotet mot en rättvis och inkluderande stad i dagsläget är den omfattande otryggheten inte minst i Stockholms utanförskapsområden. Det här är anledningen till att Moderaterna i vårt budgetförslag lagt särskilda medel för städning och skötsel av det offentliga rummet – något som också bidrar till mer välmående natur och mer cirkulär avfallshantering.

Luftkvaliteten är en viktig miljöfråga – inte minst i närheten av Stockholms skolor och förskolor. Det är därför som biltrafiken behöver ställa om till att bli utsläppsfri. Vad gäller den rättvisa omställningen behöver vi dock erkänna att det finns stockholmare i behov av bil som inom de närmsta åren inte kommer ha ekonomiska möjligheter för att köpa en utsläppsfri bil. För dessa är det viktigt att inte minst stadens trafikpolitik utformas långsiktigt och att förutsättningar för omställning finns på plats innan förbud. Minst lika viktigt är det att stadens miljö- och klimatarbete i den här aspekten stämmer överens med arbetet i Region Stockholm – exempelvis vad gäller kollektivtrafiken. Att den rödgröna majoriteten i Region Stockholm

fortsätter dra in både buss- och tunnelbanetrafiken från exempelvis Skärholmen är ett dåligt exempel på rättvis och inkluderande omställning.

Som illustrerande exempel på Södermalm så växer Sofia församling med 2500-3000 nya invånare (över hälften redan inflyttade). Och så har vi 1 240 nya bostäder på östra Södermalm. Det finns 3 busslinjer till och från området (buss 2, 66 och 57) men inte tunnelbana.

Ändå lägger vänsterstyret förslag om att lägga om 57:ans sträckning, bussens ändhållplats Sofia tas bort och istället utgår den från Tullgårdsparken. Det blir en 20 minuterspromenad för alla boende i Sofiaområdet som ska med sin buss.

Samtidigt skär vänsterstyret i regionen ner och minskar turtätheten för busslinje 2 (blå) med uppemot 20 procent, var femte buss hyvlas bort.

Vi har alltså en situation där antal invånare ökar rejält samtidigt som vänster-politikerna vill ta bort en busslinje och minska turtätheten på en annan. Det är redan mycket folk på bussarna idag under högtrafik och värre kommer det bli med förslaget. Att göra det svårare att snabbt och bekvämt ta sig med kollektiva färdmedel kan inte vara rätt. Det är en ekvation och verklighet som rimmar illa med stadens miljöprogram. Regionens vänsterstyre säger vackra saker med ena handen men gör något annat med den andra.

Moderaterna däremot står fortsatt bakom målen som tidigare antagits av staden vad gäller ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm 2040 samt en fossilfri organisation 2030. Det är av största vikt att Stockholms stads miljö- och klimatarbete går i linje med Parisavtalet och svensk lagstiftning. Moderaterna sätter även stor tillförsikt till EU:s Green Deal vilket är i linje med Parisavtalet och bland annat innebär att transportsektorn framgent kommer omfattas av ETS-systemet.

En allt högre andel elektrifierad vägtransport kombinerat med att Stockholm Exergis först storskaliga bio-CCS-anläggning snart är igång, innebär att stadens möjligheter att nå våra ambitiösa klimatmål aldrig tidigare varit så här goda. Vi är övertygade om att Stockholms resa mot att bli fossilfritt handlar om att hjälpa stockholmarna ställa om och göra mer hållbara val. Det är därför vi är så angelägna om att skynda på utbyggnaden av inte minst den offentliga laddinfrastrukturen och möjliggöra för fler privata aktörer att sätta upp laddpunkter där det behövs. Moderaterna vill vidare att stadens elproduktion från solceller ska femdubblas till 2030 samt att handläggningstid för bygglov för solceller och bergvärme för privatpersoner halveras.

Vi ställer oss dock frågande till hur staden faktiskt ska minska stockholmarnas konsumtionsbaserade utsläpp. De egna utsläppen har staden på många sätt stor rådighet över – inte minst vad gäller upphandling för de egna verksamheterna. Men att på kommunal nivå ha rådighet över vilka/ hur mycket varor stockholmarna konsumerar och var de väljer att åka på semester är rent utsagt varken önskvärt eller möjligt i dagsläget. Stadens miljöprogram ska ta sikte på att genomföra mer hållbara upphandlingar och inköp i de egna verksamheterna. Att stockholmarnas konsumtionsbaserade utsläpp ska omfattas av liknande mål på kommunal nivå är dömt att misslyckas och heller inte önskvärt i en öppen och frihandelsvänlig ekonomi.

Nya avfallsdirektiv och lagstiftningar har satt målet om ett resurseffektivt och cirkulärt Stockholm i nytt ljus – inte minst eftersom staden fått ett ännu större ansvar än tidigare för

avfallshanteringen. Kombinerat med att möjliggöra för mer resurseffektiva och cirkulära kretslopp vill Moderaterna lyfta behovet av att staden uppfattas som framåtlutad och inlyssnande – inte minst gentemot stadens företagare vilka också ålagts ett större ansvar för avfallshanteringen. Vidare är avfallsbrottsligheten ett omfattande problem för både stadens miljöarbete och då det dessutom göder kriminella näringar. Det krokas också an i stadens mål om ett giftfritt Stockholm. Utöver flera viktiga insatser som presenterats både på nationell, regional och lokal nivå vill vi understryka behovet av fler stickprovskontroller i avfallshanteringen.

Vad gäller ett giftfritt Stockholm vill Moderaterna understryka behovet av att arbetet – inte minst vad gäller förbud – är harmoniserat med gällande lagstiftning och inte minst övriga kommuner i regionen. Arbetet behöver löpande utvärderas för att dels bedöma kostnaderna, dels bedöma att stadens normer är verkningfulla och faktiskt ger effekt.

Förslaget till Stockholms elfte miljöprogram lyfter flera gånger att Stockholm ska vara en internationell förebild. Moderaterna vill i de delarna understryka att Stockholm också bör vara ett föregångsexempel för andra städer – både i Sverige, Europa och resten av världen – vad gäller urbant miljö- och klimatarbete. Det kräver dock att vi lyckas bevisa att hållbarhet i alla tänkbara aspekter kan kombineras med tillväxt och välstånd. Just därför är det särskilt viktigt att hela Stockholm – inte bara staden som organisation – uppfattar stadens miljö- och klimatarbete som legitimt. Annars kommer stadens mål att misslyckas och Stockholm blir en sämre stad.

Moderaterna har sedan tidigare uttryckt omfattande missnöje med hur den rödgröna majoriteten skyndat fram ett beslut för en miljözon klass 3 i centrala Stockholm. Vi oroar oss för att miljözonen snarare blir en symbolpolitisk handling snarare än ett föregångsexempel andra städer vill ta efter. Det är med andra ord ett exempel på vad som inte borde gå i linje med Stockholms miljö- och klimatarbete. När detta dessutom kombineras med regionens vänsterstyre som skär ner på kollektivtrafiken så skär det illa i öronen.

§ 20**Remiss gällande revidering av riktlinjer för ärendeansvar mellan stadsdelsnämnderna inom individ- och familjeomsorgen, äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning, KS 2024/396**

SÖD 2024/480

Beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Ärendeansvaret för fördelning av individärenden mellan stadsdelsnämnderna regleras idag i tre verksamhetsområden, individ- och familjeomsorgen, äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning. Syftet med riktlinjerna är att underlätta ansvarsfördelningen mellan stadsdelsnämnderna.

Riktlinjerna ska revideras och i ärendet kommenteras de avsnitt som föreslås revideras i sak. Södermalms stadsdelsförvaltning ställer sig positiva till revideringen av riktlinjerna för att underlätta ansvarsfördelningen. Vidare anser förvaltningen att det är bra att den enskilde är i fokus när det gäller vilken stadsdel som har ansvaret. Det är också bra att revideringen gör att det tydligt framgår när det finns särskilda regler för de som är 65 år och över.

Förslag till beslut

Ordföranden Anders Göransson (S) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Martin Westmont (SD) anmälde ett förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt det (Bilaga).

Beslutsgång

Ordföranden Anders Göransson (S) ställde förslagen mot varandra och kunde konstatera att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag till beslut.

Reservation

Martin Westmont (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- SÖD 2024/480-2 (Godkänd - R 1) Remiss gällande revidering av riktlinjer för ärendeansvar mellan stadsdelsnämnderna inom individ- och familjeomsorgen, äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning
- SÖD 2024/480-1.1 Tjänsteutlåtande - Revidering av riktlinjer för ärendeansvar mellan stadsdelsnämnderna inom individ- och familjeomsorgen, äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning
- SÖD 2024/480-1.2 Bilaga - Förslag Riktlinjer Ärendeansvar mellan stadsdelsnämnderna inom individ- och familjeomsorgen, äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning

**Södermalms
stadsdelsnämnd
Förslag till beslut
2024-06-13
Ärende 20
Dnr SÖD 2024/480**

Remiss gällande revidering av riktlinjer för ärendansvar mellan stadsdelsnämnderna inom individ- och familjeomsorgen, äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning, KS 2024/396

Förslag till beslut

- 1 Att delvis avslå förvaltningens förslag till beslut
- 2 Att föreslagen revidering i punkt 3.2.4 utgår och texten behålls i den ursprungliga formuleringen
- 3 Därutöver anföra följande:

Endast personer med biologiskt kvinnligt kön kan genomgå kroppslig graviditet och därigenom föda barn. Personer med biologiskt manligt kön saknar kroppsliga förutsättningar för graviditet och kan därför inte föda barn. Begreppet person kan därför inte användas som könsmässig identitetsmarkör i samband med graviditet, då graviditet är en förutsättning för att barn ska kunna komma till världen. Viljan om ett inkluderande ord kommer att skapa förvirring och harmoniserar inte med begreppspraxis hos övriga myndigheter.

Martin Westmont (SD)

Ulf Wester (SD)

§ 21**Remiss av Motion om yrkesutbildning för ukrainska medborgare, KS 2024/261**

Svar på remiss från kommunstyrelsen KS 2024/
SÖD 2024/290

Beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen

Sammanfattning av ärendet

Jan Jönsson och Christina Tufvesson (L) har skrivit en motion om yrkesutbildning för ukrainska medborgare som pilotprojekt i Stockholms stad. Stadsdelsnämnden har fått motionen på remiss från kommunstyrelsen.

Förvaltningen ser positivt på målsättningen att ukrainska medborgare kommer i utbildning och arbete. Detta gäller även flyktingar från andra länder. Förvaltningen anser att staden bör avvakta lagstiftning om ukrainares möjlighet till folkbokföring innan beslut om ett eventuellt pilotprojekt med yrkesutbildning för ukrainska medborgare. Lagstiftningen innebär att ukrainare kan folkbokföra sig från och med den 1 november 2024 och då söka utbildning från hela vuxenutbildningens utbud inom arbetsmarknadsförvaltningens ordinarie antagningsprocesser. För förvaltningen finns rekryteringsbehovet finns främst inom vård och omsorg.

Förslag till beslut

Ordföranden Anders Göransson (S) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Lars Rottem Krangnes (C) och Anne-Lie Elfvén (L) föreslog att nämnden skulle besluta att bifalla motionen.

Beslutsgång

Ordföranden Anders Göransson (S) ställde förslagen mot varandra och kunde konstatera att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Lars Rottem Krangnes (C) och Anne-Lie Elfván (L) reserverade sig mot beslutet.

Handlingar i ärendet

- SÖD 2024/290-3 (Godkänd - R 1) Svar på remiss om yrkesutbildning för ukrainska medborgare
- SÖD 2024/290-2.1 Motion om yrkesutbildning för ukrainska medborgare

§ 23

Rapportering av ej verkställda beslut enligt socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) kvartal 1, 2024

Anmälningsärende

SÖD 2024/589

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan av rapporten.

Sammanfattning av ärendet

Södermalms stadsdelsnämnd har för kvartal 1 2024 rapporterat 108 individrapporter avseende ej verkställda beslut enligt SoL och LSS. 42 rapporter var nya som för första gången rapporterades till IVO som ej verkställda beslut. 66 rapporter avsåg återrapportering i ärenden som tidigare insänts till IVO.

Förslag till beslut

Ordföranden Anders Göransson (S) föreslog att nämnden godkänner anmälan av rapporten.

Handlingar i ärendet

- SÖD 2024/589-2 (Godkänd - R 1) Rapportering av ej verkställda beslut inom SoL och LSS kvartal 1 2024

§ 24

Förskoleundersökningen 2024

SÖD 2024/628

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan av rapporten.

Sammanfattning av ärendet

Stockholms stad genomför årligen en undersökning i stadens förskolor och familjedaghem/pedagogisk omsorg. Vårdnadshavare ombeds att fylla i en enkät och på så sätt bedöma kvaliteten i verksamheten. Syftet med undersökningen är att utveckla den pedagogiska kvaliteten och resultatet publiceras även på stadens hemsida. Undersökningen är en totalundersökning och riktas till samtliga vårdnadshavare med barn i både kommunal och fristående förskola i Stockholms stad. Inför 2024 års undersökning genomfördes en revidering av enkätfrågorna. Flertalet frågor saknar därför jämförelser med tidigare år. En frågebänk med tilläggsfrågor infördes varifrån huvudmän hade valet att lägga till frågor. Eventuellt tillagda frågor från frågebanken redovisas enbart i stadsdelsrapporter samt enhetsrapporter och jämförs där med totalresultatet av de som valt samma tilläggsfråga. Underlaget för jämförelsen av tilläggsfrågor varierar beroende på hur många huvudmän som har valt att lägga till frågan. Svarsfrekvensen för Södermalms kommunala förskolor är 76 procent, och den totala svarsfrekvensen för Södermalms kommunala och fristående förskolor är 68 procent. Staden totalt, kommunala och fristående förskolor, har en svarsfrekvens på 65 procent. Det totala resultatet för stadens kommunala och fristående förskolor, det totala resultatet för staden uppdelat på stadsdelsförvaltningar, resultatet för Södermalms kommunala förskolor och resultatet för Södermalms kommunala förskolor uppdelat på förskoleområden redovisas i bilagda rapporter.

Förslag till beslut

Ordföranden Anders Göransson (S) föreslog att nämnden godkänner anmälan av rapporten.

Handlingar i ärendet

- SÖD 2024/628-1 (Godkänd - R 2) Förskoleundersökningen 2024
- SÖD 2024/628-1.1 Bilaga 1 . Staden totalt, kommunala förskolor och förskolor i enskild regi
- SÖD 2024/628-1.2 Bilaga 2 Staden totalt, kommunala förskolor uppdelat på stadsdelsförvaltningar

- SÖD 2024/628-1.3 Bilaga 3 Södermalm, kommunala förskolor och förskolor i enskild regi
- SÖD 2024/628-1.4 Bilaga 4 Södermalms kommunala förskolor
- SÖD 2024/628-1.5 Bilaga 5 Södermalms kommunala förskolor uppdelat på förskoleområden

§ 25
Protokoll Södermalms pensionärsråd 2024
SÖD 2024/62

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan av protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Protokoll från Södermalms pensionärsråds möte den 3 juni 2024 anmäldes.

Förslag till beslut

Ordföranden Anders Göransson (S) föreslog att nämnden godkänner anmälan av protokollet.

Handlingar i ärendet

- SÖD 2024/62-11 Protokoll SPR 2024-06-03
- SÖD 2024/62-11.1 Bilaga 1 Slutrapport Hand in Hand Söder
- SÖD 2024/62-11.2 Bilaga 2 Yttrande trygghetsboenden

§ 26
Förvaltningsgruppens protokoll 2024
SÖD 2024/16

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan av protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Protokoll från Södermalms förvaltningsgrupps sammanträde den 3 juni 2024 anmäldes.

Förslag till beslut

Ordföranden Anders Göransson (S) föreslog att nämnden godkänner anmälan av protokollet.

Handlingar i ärendet

- SÖD 2024/16-11 Protokoll FVG 3 juni 2024

§ 27
Anmälan av delegationsbeslut 2024
SÖD 2024/95

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan av delegationsbesluten.

Sammanfattning av ärendet

- Anmälan om lex Sarah avseende verksamheter i enskild regi, SÖD 2023/1338
- Anmälan om lex Sarah avseende verksamheter i egen regi, SÖD 2023/1337
- Samordnad upphandling för ramavtal av mätningstekniska tjänster, SÖD 2024/667
- Ramavtal Ekologi, SÖD 2024/666

Förslag till beslut

Ordföranden Anders Göransson (S) föreslog att nämnden godkänner anmälan av delegationsbesluten.

**§ 28
Information från förvaltningen**

Inget att informera om.

§ 29
Övriga frågor

Inga övriga frågor anmäldes.

§ 30

Skrivelse från Centerpartiet om förskoleundersökningen

SÖD 2024/731

Beslut

Stadsdelsnämnden beslutar att överlämna skrivelsen till förvaltningen för beredning.

Sammanfattning av ärendet

Centerpartiet anmäler en skrivelse om förskoleundersökningen (Bilaga).

Förslag till beslut

Ordföranden Anders Göransson (S) föreslog att nämnden skulle besluta att överlämna skrivelsen till förvaltningen för beredning.

Södermalms stadsdelsnämnd
240613

Skrivelse

Lars Rottem Krangnes (C)
Marko Janicic (C)

Skrivelse om förskoleundersökningen

Stockholms stad genomför årligen brukarundersökningar på förskolor och familjedaghem/pedagogisk omsorg för att säkerställa och utveckla kvaliteten på verksamheterna. I undersökningarna har eleverna och föräldrarna möjlighet att uttrycka sina åsikter generellt, om undervisningen och om miljön m.m. Detta är ett kraftfullt verktyg för kommunen, stadsdelarna samt för stadens alla föräldrar - det öppnar upp möjligheten att kunna göra databaserade beslut, analyser och val.

Staden har gjort ett utmärkt arbete i att ta in, processa och presentera resultaten i grafform. De olika resultaten presenteras nedbrutet på verksamhetsområde, samt olika jämförelser mellan en enskild stadsdel i förhållande till resten av kommunen. Alltså ett fantastiskt underlag för staden att kunna analysera, jämföra och föreslå konstruktiva förbättringsförslag.

Nackdelen med förskoleundersökningen, i den form den presenterats i just nu, är att den huvudsakligen beaktar verksamheter som drivs i stadens regi. Undersökningen genomförs på samtliga förskolor, kommunala såväl som fristående. Men data och analyser presenteras huvudsakligen för de kommunala (förutom i två bilagor där man jämför kommunala och fristående verksamheter).

Centerpartiet jobbar för att bibehålla och höja kvaliteten på samtliga förskolor i staden, oavsett ägandeskap. Alla barn i Stockholm stad förtjänar en god skolgång och kommunens ambition bör vara att jobba konstruktivt med samtliga verksamheter inom stadens gränser. Sättet vi säkerställer en god symbios och sund konkurrens mellan förskolorna är genom att presentera resultatet för samtliga aktörer, på lika sätt, som har varit med och deltagit i undersökningen. Stockholms stads alla föräldrar förtjänar det dessutom när de investerar tid och energi på att svara på enkäterna.

Med avstamp i ovanstående vill vi ställa följande frågor till stadsdelsförvaltningen:

1. Har Södermalms stadsdelsförvaltning tillgång till och möjlighet att presentera motsvarande resultat från undersökningen för de fristående aktörerna som det som presenterats för de kommunala?
2. Får samtliga aktörer, oberoende av driftsform, ta del av resultatet för sin verksamhet (såväl som rapporten i sin helhet)?

3. I framtida rapporter – finns möjlighet att som standard presentera motsvarande resultat för fristående aktörer som presenteras för kommunala?